

Formeel Denken 2006 Uitwerkingen Tentamen

1.

$$\neg K \wedge (Z \vee W \rightarrow H)$$

In deze oplossing is ‘*a want b*’ vertaald als ‘ $a \wedge b$ ’, maar dit maakt niet expliciet dat a uit b volgt. Een vertaling die dit wel laat zien is $(b \rightarrow a) \wedge b$ zijn, maar dit is logische equivalent met $a \wedge b$.

Een interessante vraag is of uit ‘*a want (b → c)*’ volgt dat b waar is (want anders is de ‘*want*’ raar.) In dit tentamen zijn zowel formules logisch equivalent aan ‘ $a \wedge (b \rightarrow c)$ ’ als formules logisch equivalent aan ‘ $a \wedge b \wedge c$ ’ goed gerekend.

2. Deze formule moet gelezen worden als $(\neg a \vee (b \wedge a)) \rightarrow b$:

a	b	$\neg a$	$b \wedge a$	$\neg a \vee (b \wedge a)$	$(\neg a \vee (b \wedge a)) \rightarrow b$
0	0	1	0	1	0
0	1	1	0	1	1
1	0	0	0	0	1
1	1	0	1	1	1

3. Nee, dit geldt niet: in het model met $v(a) = 1$ en $v(b) = 0$ geldt $v(a \vee b) = 1$ maar $v(a \rightarrow b) = 0$.

4.

$$\exists x \in C ([\forall y \in C \neg G(x, y)] \wedge \forall x' \in C ([\forall y \in C \neg G(x', y)] \rightarrow x' = x))$$

5. *Er zijn twee werelddelen zonder gemeenschappelijk aangrenzend werelddeel.*

6. Neem bijvoorbeeld $M = (\mathbb{N}, \cdot)$ en neem voor I :

$$\begin{aligned} M &\rightarrow \mathbb{N} \\ R(x, y) &\rightarrow x \cdot y = 0 \end{aligned}$$

Dit model maakt de formule waar, want je kunt voor x het getal 0 nemen, en dan geldt $0 \cdot y = y \cdot 0 = 0$.

7.

$$L = \mathcal{L}(((a \cup b)(a \cup b))^*)$$

8.

$$\begin{aligned} S &\rightarrow aS \mid B \\ B &\rightarrow bB \mid \lambda \end{aligned}$$

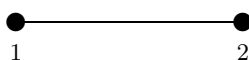
9. Ja, die bestaat, want er zijn contextvrije talen die niet regulier zijn, en iedere rechts-lineaire grammatic beschrijft een reguliere taal.

Het standaardvoorbeeld van een contextvrije taal die niet regulier is is $\{a^n b^n \mid n \in \mathbb{N}\}$. Deze taal heeft de grammatica:

$$S \rightarrow aSb \mid \lambda$$

Dus bij deze contextvrije grammatica bestaat geen rechts-lineaire grammatica die dezelfde taal beschrijft.

10. Ja, dat bestaat. Neem bijvoorbeeld de boom:

Een Euler-pad in deze boom is $1 \rightarrow 2$.

- 11.

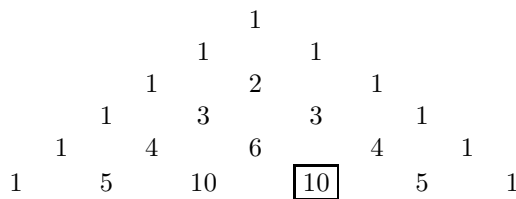
$$\begin{aligned} f(1) &= 1 \\ f(2) &= 1/2 \\ f(3) &= 2/3 \end{aligned}$$

Het bewijs van $0 < f(n) < 1$ gaat met inductie naar n als volgt:

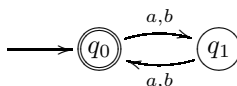
- Basisstap, $n = 2$: $f(2) = 1/2$ en dat ligt inderdaad tussen 0 en 1.
- Inductiestap, $n = m + 1$ met $m \geq 2$:

We hebben als inductiehypothese dat $0 < f(m) < 1$. Dan volgt dat $1 < 1 + f(m) < 2$, en dus dat $\frac{1}{2} < \frac{1}{1+f(m)} < 1$, dus ligt $f(m + 1)$ tussen $\frac{1}{2}$ en 1, en dus zeker tussen 0 en 1.

12. Dat kan op $\binom{5}{3} = 10$ manieren, zoals te vinden is in de driehoek van Pascal:

- 13.

14.

$$M = \langle \Sigma, Q, q_0, F, \delta \rangle$$

met

$$\Sigma = \{a, b\}$$

$$Q = \{q_0, q_1\}$$

$$F = \{q_0\}$$

en

$$\delta(q_0, a) = q_1$$

$$\delta(q_0, b) = q_1$$

$$\delta(q_1, a) = q_0$$

$$\delta(q_1, b) = q_0$$

15.

